

UJEDINJENE
NACIJE

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-T
Datum: 25. januar 2013.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: **sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući**
 sudija Howard Morrison
 sudija Melville Baird
 sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: **g. John Hocking**

Odluka od: **25. januara 2013.**

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU OPTUŽENOG ZA ZAŠTITNE MJERE ZA
SVJEDOKA KW466**

Tuzilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi

g. Radovan Karadžić

Branilac u pripravnosti

g. Richard Harvey

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu za zaštitne mjere za svjedoka KW466" podnijetom 18. januara 2013. na javnom osnovu s povjerljivim dodatkom (dalje u tekstu: Zahtjev) i u vezi s tim ovim donosi odluku.

I. Proceduralni kontekst i argumenti

1. Optuženi u Zahtjevu traži da se izda nalog na osnovu pravila 75 Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik) kojim bi se svjedoku KW466 (dalje u tekstu: svjedok) odobrile zaštitne mjere pseudonima i izobličenja slike.¹ U prilog tome optuženi je kao povjerljivi Dodatak A Zahtjevu dostavio izjavu svog koordinatora predmeta (dalje u tekstu: Izjava), koji je 14. januara 2013. telefonski razgovarao sa svjedokom.²

2. U Izjavi se navodi da je uslijed odluke Kancelarije visokog predstavnika (dalje u tekstu: OHR) iz 2004. svjedoku zabranjeno da u Bosni i Hercegovini (dalje u tekstu: BiH) obavlja bilo kakve službene ili izborne dužnosti ili javne funkcije koje se popunjavaju imenovanjem zbog sumnje da je "pomagao i podržavao dr Karadžića i generala Mladića".³ U Izjavi se dalje navodi da je zbog odluke OHR svjedok smijenjen s položajâ u javnoj službi na kojima je u to vrijeme bio.⁴ Otada je radio u privatnim preduzećima, a OHR svjedoku nije odobrio povratak u javnu službu niti je "donijeta bilo kakva zvanična odluka o njegovoj odgovornosti za pomaganje i podržavanje Radovana Karadžića ili Ratka Mladića".⁵

3. U Izjavi je objašnjeno da se svjedok brine da bi, zbog raznolikog etničkog sastava na njegovom sadašnjem radnom mjestu, njegovo svjedočenje, ako bude javno, "moglo ozbiljno uticati ne samo na njegovu reputaciju, već i na reputaciju njegovog

¹ Zahtjev, par. 1.

² Izjava, par. 1-2.

³ Izjava, par. 4, 6.

⁴ Izjava, par. 5.

⁵ Izjava, par. 5-6 (citat iz par. 6.)

Prijevod

"poslodavca".⁶ Svjedok takođe smatra da će njegovo svjedočenje u ovom predmetu negativno uticati na njegovu dobrobit kao i na dobrobit njegove porodice, te da bi zbog svoje veze s optuženim i SDS-om mogao biti izložen prijetnjama ili šikaniranju.⁷ Svjedok je konkretno zabrinut da će možda izgubiti posao i da zbog toga neće moći da izdržava svoju porodicu.⁸

4. U Izjavi se dalje navodi da ne postoji pravni mehanizam pomoću kog bi svjedok mogao dobiti moralno ili profesionalno zadovoljenje pretrpljene štete i da se zbog toga pribavlja da bi svjedočenje moglo nanijeti dodatnu štetu kako njemu tako i njegovom sadašnjem radnom mjestu.⁹

5. U "Odgovoru tužilaštva na Karadžićev zahtjev za zaštitne mjere za svjedoka KW466", podnijetom 21. januara 2013. na javnom osnovu s povjerljivim dodatkom (dalje u tekstu: Odgovor), tužilaštvo se protivi Zahtjevu.¹⁰ Tužilaštvo tvrdi da nema dovoljno osnova da Vijeće ocijeni da li postoji objektivan osnov za opasnost po bezbjednost ili dobrobit svjedoka ili njegove porodice.¹¹ Tužilaštvo dalje navodi da su informacije koje se u Zahtjevu navode u vezi s korelacijom između odluke OHR i moguće opasnosti po bezbjednost ili dobrobit svjedoka dvosmisljene i da navode na netačne zaključke,¹² i da je, suprotno tvrdnji iz Izjave, OHR ukinuo zabranu i da je svjedok ponovo preuzeo neke od svojih prijašnjih funkcija.¹³

6. Tužilaštvo dalje izjavljuje da Zahtjev ne sadrži podatke o svjedokovom sadašnjem zaposlenju i o tome kako bi njegovo svjedočenje moglo na njega negativno uticati¹⁴ i da nema informacija o tome da su bilo on bilo njegova porodica ikada bili predmet prijetnji ili šikaniranja.¹⁵ Osim toga, tužilaštvo tvrdi da je na jednom sudu u BiH svjedok

⁶ Izjava, par. 7.

⁷ Izjava, par. 8.

⁸ Izjava, par. 8.

⁹ Izjava, par. 9.

¹⁰ Odgovor, par. 1.

¹¹ Odgovor, par. 1, povjerljivi Dodatak, par. 1, 8.

¹² Odgovor, povjerljivi Dodatak, par. 4.

¹³ Odgovor, povjerljivi Dodatak, par. 5.

¹⁴ Odgovor, povjerljivi Dodatak, par. 6.

¹⁵ Odgovor, povjerljivi Dodatak, par. 7.

Prijevod

svjedočio na otvorenoj sjednici kao svjedok odbrane u vezi sa zločinima počinjenim tokom sukoba.¹⁶

II. Mjerodavno pravo

7. Član 20(1) Statuta Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Statut) propisuje da se postupak vodi "uz puno poštovanje prava optuženog i dužnu brigu o zaštiti žrtava i svjedoka". Član 21(2) Statuta daje pravo optuženom na pravično i javno suđenje, uz ograničenja predviđena članom 22, koji propisuje da Međunarodni sud svojim Pravilnikom osigurava zaštitu žrtava i svjedoka, uključujući vođenje postupaka *in camera* i zaštitu identiteta. Kako je jasno ustanovljeno u ranijim predmetima na Međunarodnom sudu, ti članovi odražavaju dužnost pretresnih vijeća da uspostave ravnotežu između prava optuženog na pravično suđenje, prava žrtava i svjedoka na zaštitu i prava javnosti na pristup informacijama.¹⁷

8. Pravilo 75(A) Pravilnika ovlašćuje pretresno vijeće da "nalogom odredi[...] odgovarajuće mjere za očuvanje privatnosti i zaštitu žrtava i svjedoka, pod uslovom da one nisu u suprotnosti s pravima optuženog". Shodno pravilu 75(B), one mogu uključivati mjere za sprečavanje objelodanjivanja javnosti i sredstvima javnog informisanja informacija o identitetu svjedoka ili žrtava, uključujući izobličenje glasa i slike i dodjelu pseudonima.

III. Diskusija

¹⁶ Odgovor, povjerljivi Dodatak, par. 7.

¹⁷ V. Odluka po zahtjevu za zaštitne mjere i obavještenjima u vezi s tim, 26. maj 2009., par. 11, gdje se poziva na predmet br. IT-94-1-T, *Tužilac protiv Tadića*, Odluka po zahtjevu tužioca za zaštitne mjere za svjedoka L, 14. novembar 1995., par. 11; *Tužilac protiv Tadića*, predmet br. IT-94-1-T, Odluka po zahtjevu tužilaštva za zaštitne mjere za svjedoka R, 31. juli 1996., par. 5; *Tužilac protiv Brđanina i Talića*, predmet br. IT-99-36-PT, Odluka po zahtjevu tužilaštva za zaštitne mjere, 3. juli 2000., par. 7.

Prijevod

9. Kao što je Vijeće već primijetilo, strana koja traži zaštitne mjere mora pokazati da postoji objektivno zasnovana opasnost po bezbjednost ili dobrobit svjedoka ili njegove porodice ako bi se u javnosti saznalo da je svjedočio pred Međunarodnim sudom.¹⁸

10. Vijeće se na osnovu pregleda Izjave nije uvjerilo da postoji objektivno zasnovana opasnost po bezbjednost ili dobrobit svjedoka ili njegove porodice ako bi svjedok svjedočio u ovom predmetu na otvorenoj sjednici. Opisi svjedokovih strahovanja i zabrinutosti zbog njegovog radnog mesta i mogućih prijetnji i šikaniranja uopšteni su i spekulativni.¹⁹ Ne potkrepljuju ih konkretni primjeri ni incidenti. Vijeće podsjeća da se "[z]aštitne mjere ne mogu [...] odobriti na osnovu opšte izjave koja ne govori ni o kakvoj objektivnoj opasnosti po bezbjednost ili dobrobit svjedoka ili njegove porodice."²⁰ Vijeće stoga zaključuje da informacije koje je optuženi dostavio ne zahtijevaju da se Svjedoku odobre zatražene zaštitne mjere.

IV. Dispozitiv

11. Shodno tome, Vijeće na osnovu članova 20, 21 i 22 Statuta i pravila 54 i 75 Pravilnika **ODBIJA** Zahtjev.

Sastavljen na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavan tekst na engleskom.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 25. januara 2013.

U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]

¹⁸ V. Odluka po zahtjevu tužilaštva za zaštitne mjere za svjedoka KDZ487, 24. novembar 2009., par. 13, gdje se poziva na *Tužilac protiv Martića*, predmet br. IT-95-11-T, Odluka po zahtevu odbrane za zaštitne mere za svedoke MM-096, MM-116 i MM-90, 18. avgust 2006., str. 2–3; *Tužilac protiv Mrkšića i drugih*, predmet br. IT-95-13/1-T, Odluka po dodatnom zahtevu tužilaštva za zaštitne mere u vezi sa svedocima koji su osjetljivi izvor informacija, 25. oktobar 2005., par. 5.

¹⁹ V. Izjava, par. 7-9.

²⁰ Odluka po zahtjevu za zaštitne mjere za svjedoka KW285, 17. oktobar 2012., par. 7. V. takođe Odluka po zahtjevima optuženog za zaštitne mjere za svjedoke KW289, KW299, KW378 i KW543, 1. novembar 2012., par. 13.